

СТРУКТУРА ЕЛЕМЕНТІВ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ

Федорук І.В., кандидат с.-г. наук, завідувачка відділення «Агрономія»

e-mail: fedoryk_i15@ukr.net

Гойсюк С.О., кандидат с.-г. наук, доцент

e-mail: s.gojsyuk@gmail.com

ВСП Кам'янець-Подільський фаховий коледж

Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

Формування елементів продуктивності сої та ступінь їх розвитку залежать від умов навколишнього середовища, біологічних особливостей сорту та елементів технології її вирощування [1].

Сорт сої обирали, в першу чергу, за такими параметрами, як стійкість до чинників довкілля та показники урожайності. Перед висівом насіння сої обов'язково проводили інокуляцію насіння – це одне з головних питань у технології вирощування даної культури.

Здорові й ефективні штами різобій є досить продуктивними і здатні до ефективного утворення бульбочок навіть за високої чи низької температури. Інокулянт Хі Стік містить високоефективний штам 532 С бульбочкової бактерії *Bradyrhizobium japonicum* з мінімальним титром не менше 2×10^9 / *г на основі стерилізованого торфу і високоефективного прилипача. Норма витрати препарату 4,0 кг/т.

Інокулянт Хай Кот Супер містить високоефективний штам 532 С бульбочкової бактерії *Bradyrhizobium japonicum* з мінімальним титром не менше 1×10^{10} /г, репарат представлений у двокомпонентній рідкій формуляції: розчин бактерій та розчин екстендера, що забезпечує живлення бактерій на насініні та їх захист. Норма витрати препарату 1,42 л Хай Кот Супер та 1,42 л Хай Кот Супер Extender на 1 тону насіння сої [2].

Провівши дослідження на колекційно-дослідних ділянках коледжу використання інокулянтів на насінні сої сорту Максус отримали позитивні результати від використання інокулянтів (табл. 1).

Таблиця 1

Структура рослин сої сорту Максус залежно від мікродобрив та інокуляції (середнє за 2020-2021 рр.)

Варіанти досліджень з мікродобривами та інокулянтами	Висота рослин, см	Висота прикріплення нижніх бобів, шт	Кількість бобів, шт	Кількість насінин, шт	Маса насінин з рослини, г	Маса 1000 насінин, г
Контроль	83,8	15,2	12,9	23,4	4,5	158,6
Хі Стік	91,3	15,5	22,2	43,9	8,3	169,1
Хай Кот Супер + Хай Кот Супер Extender	93,7	15,6	25,4	49,7	9,4	172,6
Хі Стік + Хай Кот Супер + Хай Кот Супер Extender	97,1	15,7	29,5	59,3	11,2	171,3

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ

У ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ (25 травня 2022 р.)

Відомо, що кількість бобів на рослинах, насінин у бобах і маса насінин залежать відповідно від фотосинтезу та надходження вуглеводів у період їх формування. Зародки, боби і насіння сої не ростуть без асимілятів [3].

Продуктивність рослин залежить від забезпечення їх елементами живлення та факторами навколишнього середовища, що в результаті проявляється зміною основних елементів структури урожаю: кількістю бобів на одній рослині, кількістю насінин в бобі, масою насіння з однієї рослини та масою 1000 шт насінин.

З усіх складових структури урожайності рослин сої кількість бобів є найбільш нестабільним показником, він може змінюватись залежно від варіанту дослідження від 12 до 30 бобів. Сорт сої Максус під час проведення дослідження показав, що найбільшу кількість бобів (29,5 шт.) було сформовано на варіанті Хі Стік + Хай Кот Супер + Хай Кот Супер Extender. Таку залежність від варіанту дослідження встановлено нами із висотою прикріплення нижніх бобів, а саме: на варіанті контроль висота становила 15,2 см – найнижче кріплення бобів, тоді як на варіанті Хі Стік + Хай Кот Супер + Хай Кот Супер Extender висота становила від 15,7 см.

Маса 1000 насінин є сортовою ознакою та становила у сорту сої Максус в залежності від варіанту досліду від 158,6 на контролі до 171,3 г на варіанті Хі Стік + Хай Кот Супер + Хай Кот Супер Extender такі показники обумовлені характеристикою сорту сої та впливом погодно-кліматичних умов вирощування.

За результатами проведених досліджень для підвищення врожайності та якості зерна сої рекомендується:

- проводити інокуляцію насіння сої високоякісними інокулянтами різних формуляцій в поєднанні Хі Стік (4 кг/т) + Хай Кот Супер (1,42 л/т) + Хай Кот Супер Extender (1,42 л/т).

Список використаної літератури

1. Іванюк С. Сучасна селекція сої. *Агробізнес сьогодні*. 2014. № 17 (288). URL: <http://www.agro-business.com.ua/agronomiia-siogodni/2387-suchasna-selektsiia-soii.html>.
2. Федорук І.В., Бахмат О.М. Вплив інокуляції на врожайність сортів сої різних груп стиглості в умовах нестійкого зволоження Південно-Західного Лісостепу. *Збірник тез III Міжнар. наук.-практ. конф. «Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти»*. Київ, 2018. С. 635-639.
3. Від Хорошого до Кращого. Інокулянти компанії BASF. *Газета «Агробізнес сьогодні»*. ТОВ «Прес-медіа», agro@impress-media.kiev.ua, 2015. 06 березня 2015. С. 1–3. URL : agro-business.com.ua.